

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/139/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200994
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8219200994.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcu POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3479/3A, 841 05 Bratislava, proti žalovanej S. S., C.. XX.XX.XXXX, S. I.L. XXX/XX, XXX XX S., o zaplatenie 350,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/26/2019-51 zo dňa 11.10.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, na základe ktorej žalobca sa domáhal zaplatenia 350 eur istiny, odplaty vo výške 98 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, poplatku za upomienky vo výške 180 eur a 70,86 % úrok ročne zo sumy 350 eur od 15.5.2015 do zaplatenia.

3. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že zmluvné strany uzavreli dňa 15.5.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľkou. Na základe tejto zmluvy sa zaviazal žalobca poskytnúť žalovanej spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 350 eur. Žalovaná ako spotrebiteľka sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť žalobcovi za odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov aj úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje 346 eur. Spolu sa zaviazala zaplatiť čiastku 696 eur.

Podľa bodu 2 zmluvy odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 98 eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 28 %, ktorá je vypočítaná v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Podľa bodu 3 Zmluvy úrok je vo výške 70,86 % ročne z poskytnutého úveru, až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splácania úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 248 eur. Spotrebiteľ sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku 696 eur, ak nie je dohodnuté inak, do 15.5.2016.

Ďalej sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastáva dňa 15.5.2016.

Zmluvné strany sa dohodli aj na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30

eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu. Spotrebiteľ zobral na vedomie, že výška priemernej hodnoty RPMN ročnej na poskytnutý spotrebiteľský úver, platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 21,35 %.

Prvoinštančný súd pri rozhodovaní o veci vychádzal jednak z čl. 6 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ďalej z ust. § 497 Obchodného zákonníka a aplikoval zákon č. 129/2010 Z.z., a to ust. § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, § 19 ods. 1, 2, 3, 4, 5 tohto zákona a ďalej ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s poukazom na vznesenú námietku premlčania aplikoval aj ust. § 100 ods. 1, 2 a § 101 Občianskeho zákonníka.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu vznikol spotrebiteľský vzťah, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na povahu účastníkov zmluvného vzťahu, kedy dodávateľ aj spotrebiteľ sú osoby označené v ust. § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka a v zákone č. 129/2010 Z.z. Ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. ustanovuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že v danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá náležitosť vyplývajúcu z ust. § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona, a to ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítanú na základov údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a taktiež uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN.

Prvoinštančný súd skonštatoval, že v danom prípade je v zmluve uvedená RPMN vo výške 28 %, ktorý údaj nie je správny. Pri určovaní ročnej percentuálnej miery nákladov je potrebné vychádzať z celkových nákladov spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom, vrátane úrokov, provízií, daní, poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť a ktoré sú veriteľovi známe. V danom prípade žalovaný bol povinný vrátiť žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 350 eur, a ďalej odplatu vo výške 98 eur a úroky vo výške 248 eur. Teda celkové náklady spotrebiteľa podľa § 2 písm. g/ v spojení s § 19 Zákona o spotrebiteľských úveroch predstavujú 346 eur. Pri určovaní ročnej percentuálnej miery nákladov však dodávateľ zohľadnil iba výšku odplaty v sume 98 eur, keď uviedol ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 28 %.

Ani v zmluve nie sú náležitým spôsobom určené predpoklady pre výpočet RPMN, keďže sám žalobca vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru uviedol, že jedným z predpokladov je výška odplaty s výnimkou úroku, čo nezodpovedá § 19 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Ďalej prvoinštančný súd zistil, že bolo porušené ust. § 9 ods. 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, keď údaj o RPMN ako jeden z najdôležitejších údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemá zohľadnené všetky náklady, ktoré musí dlžník, teda spotrebiteľ dodávateľovi zaplatiť. Nie je uvedená správna výška RPMN, náklady nie sú správne uvedené, a to spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy.

Bezúročnosť a bezpoplatkovosť spôsobuje aj skutočnosť, že prvoinštančný súd zistil, že je síce uvedená splatnosť spotrebiteľského úveru, avšak nie je uvedená podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona doba trvania zmluvy spotrebiteľského úveru, teda presné časové vymedzenie obdoby trvania zmluvy.

Prvoinštančný súd považoval preto podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. úver za bezúročný a bez poplatkov.

Pokiaľ sa týka zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, prvoinštančný súd vyhodnotil dojednanú zmluvnú pokutu ako pokutu uzatvorenú v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, pretože zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute nezohľadňuje dĺžku omeškania dlžníka a ani sumu, s ktorou sa dlžník v omeškaní ocitol. Takto paušálne dohodnutá zmluvná pokuta podľa názoru prvoinštančného súdu je v rozpore s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dobrými mravmi, a preto dohoda o zmluvnej pokute je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Následne prvoinštančný súd sa zaoberal aj vznesenou námietkou premlčania a zisťoval, či nárok žalobcu je podaný včas, alebo je premlčaný. Prvoinštančný súd poukázal na to, že v danom prípade je všeobecná premlčacia lehota trojročná podľa § 101 Občianskeho zákonníka a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Medzi veriteľom a dlžníkom bola zmluvne dohodnutá splatnosť poskytnutého úveru na 15.5.2016. Od nasledujúceho dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba ohľadne práva žalobcu voči žalovanej na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov a táto uplynula dňa 15.5.2019. Žaloba o zaplatenie poskytnutých finančných prostriedkov bola podaná na súd až 16.5.2019, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Preto z dôvodu vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej súd považoval nárok za premlčaný a žalobu zamietol.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. V konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, avšak zo spisu vyplýva, že tejto žiadne trovy konania nevznikli, preto jej, súd náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca.

Žalobca namietal, že prvoinštančný súd v prejednávanej veci dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prvoinštančný súd posúdil uplatnený nárok ako nárok bezúročný a bez poplatkov. Zmluvné strany sa dohodli, že dlžník uhradí celkovú čiastku 696 eur, ak nie je dohodnuté inak, do 15.5.2016 na účet veriteľa. Žalovaný v prípade, že po podpise zmluvy o úvere nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu, alebo že odplata, úrok, či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 15 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o úvere. Uvedené právo žalovaný nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia úveru. Žalovaný svoju vôľu uzatvoriť zmluvu o úvere potvrdil svojim podpisom. Žalovaný si bol vedomý svojich záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy o úvere. Prvoinštančný súd žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku. Žalobca sa s týmto záverom nestotožňuje, nakoľko má za to, že žaloba bola podaná v stanovenej lehote, t.j. ešte pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Žalobca v prílohe podania predkladal potvrdenie o tom, že návrh na vydanie platobného rozkazu bol zo strany žalovaného odoslaný dňa 15.5.2019, teda v posledný deň, kedy si mohol predmetný nárok uplatniť. Preto žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca predložil listinu, z ktorej vyplýva podľa detailu notifikácie, že žaloba bola odoslaná dňa 15.5.2019 a dňa 16.5.2019.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

Žalobca pri odvolaní namietal, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil a dostatočným spôsobom nezistil skutkový stav.

6. Odvolací súd skúmal námietku žalobcu, podľa ktorej prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil skutkové zistenia. Prvoinštančný súd pri hodnotení dôkazov, ktoré v prejednávanej veci vykonal na návrh žalobcu, tieto dôkazy hodnotil podľa vlastnej úvahy a každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Ako vyhodnotil svoje dôkazy, uviedol v písomnom vyhotovení rozsudku a v úvahe o hodnotení dôkazov odvolací súd nezistil žiadne pochybenia, úvaha je logická a je náležitým spôsobom v rozsudku aj popísaná. Pri úvahe o zisťovaní skutkového stavu nebolo zo strany odvolacieho súdu zistené pochybenie prvoinštančného pri aplikácii pravidiel formálnej logiky.

7. Preto odvolací súd skúmal aj ďalšiu námietku, a to nesprávne právne posúdenie veci. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Odvolací súd skúmal, či v danom prípade sú naplnené dôvody na skonštatovanie nesprávneho právneho posúdenia veci. Nezistil, že by prvoinštančný súd neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo ju úplne opomenul aplikovať, nezistil, aby aplikoval nesprávnu právnu normu, teda namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú, ďalej odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd tieto normy nesprávne interpretoval a nebolo zistené zo spisového materiálu, že by správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu prvoinštančný súd nesprávne aplikoval.

8. Odvolací súd skúmal aj námietku žalobcu v súvislosti s posúdením prvoinštančného súdu, či nárok žalobcu je alebo nie je premlčaný s poukazom na moment podania žaloby.

Ako to vyplýva z obsahu spisového materiálu, žaloba žalobcu na náhradu istiny 350 eur, odplaty 98 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, sumy 180 eur ako poplatky za upomienky a sumy 70,86 % úrok ročne zo sumy 350 eur od 16.5.2015 do zaplatenia, bol podaný na prvoinštančný súd dňa 16.5.2019 s elektronickým zaručeným podpisom. Teda moment podania žaloby o uplatnenie nároku na súde a prerušenie plynutia premlčacej doby je možné považovať deň 16.5.2019.

Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 15.5.2016.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné posúdiť, či žaloba bola podaná včas alebo nie, už aj s poukazom na námietku žalobcu v odvolaní, kde žalobca predložil doklad, podľa ktorého mal odoslať žalobu v prejednávanej veci už dňa 15.5.2019 o 16:34 hod., ale podľa detailu notifikácie táto žaloba bola odoslaná až 16.5.2019 o 10:43 hod.

Lehota pri posudzovaní premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka je lehotou hmotnoprávnou.

Preto na počítanie tejto lehoty je potrebné vychádzať zo všeobecných pravidiel vyplývajúcich z ust. § 122 a nasl. Občianskeho zákonníka. Občianske právo rozoznáva dva základné druhy lehôt, a to lehoty procesné a lehoty hmotnoprávne. Lehoty procesné sú sudcovské a zákonné a sú upravené v procesných predpisoch. Občiansky zákonník upravuje lehoty hmotnoprávne. Tieto sú zákonné alebo zmluvné a kogentné lehoty sú zákonné a nemožno sa od nich odchýliť. Takou lehotou je doba premlčania, teda všeobecná trojročná premlčacia lehota uvedená v ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

Základným rozdielom medzi lehotou procesnou a hmotnoprávnou spočíva v následkoch, ktoré jednotlivé predpisy spájajú s uplynutím konkrétnej lehoty. Hmotné právo spája následky s lehotou hmotnoprávnou a procesné právo s procesnými lehotami upravenými v procesných predpisoch. Dopad rozlišovania hmotnoprávnych a procesných lehôt je dôležitý. Na zachovanie procesnej lehoty je potrebné, aby bol úkon najneskôr v posledný deň podaný na poštovú prepravu, alebo na prepravu, ktorú obstará príslušný úrad alebo orgán (prípadne portál e-žaloby Ministerstva spravodlivosti SR). Vtedy je dôležité na zachovanie účinnosti úkonu, aby bol úkon najneskôr v posledný deň podaný na takúto prepravu.

Naopak, zase hmotnoprávna lehota je zachovaná jedine vtedy, ak bol úkon v posledný deň lehoty doručený adresátovi, teda dostal sa do sféry jeho vplyvu, napríklad, ak bola žaloba doručená súdu.

Na základe uvedeného je potrebné vychádzať pri počítaní času v súvislosti s posúdením námietky premlčania žalovanou ako s lehotou hmotnoprávnou. Podľa tejto lehoty je dôležité, aby v posledný deň lehoty bola žaloba doručená súdu. V opačnom prípade je podanie urobené po hmotnoprávnej lehote.

Pri počítaní času určeného podľa rokov je opäť potrebné vychádzať z ust. § 122 ods. 2, 3 OZ, kedy ak je koniec lehoty určený podľa rokov, pripadá koniec lehoty na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína.

Koniec lehoty určenej podľa rokov je vždy deň totožný s dňom počiatku plynutia lehoty. Ak sa počíta čas na roky, prípadne koniec lehoty na ten deň, ktorý sa svojim pomenovaním alebo číselným označením zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota počíta.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že splatnosť uplatneného nároku bola 15.5.2016. Trojročná premlčacia hmotnoprávna lehota plynula do 15.5.2019. Najneskôr v deň posledný tejto lehoty, teda najneskôr dňa 15.5.2016, v prípade, pokiaľ by žalobcovi nebola vznesená námietka premlčania, bol deň, ktorý bola žaloba podaná na súd včas. Keďže žaloba bola podaná na prvoinštančný súd až dňa 16.5.2019, bola podaná po trojročnej premlčacej lehote, ktorá uplynula dňa 15.5.2019. Žaloba na plnenie z prejednávanej spotrebiteľskej zmluvy podaná až 16.6.2019 je žalobou, ktorá bola podaná po lehote, teda po uplynutí všeobecnej hmotnoprávnej trojročnej premlčacej lehoty.

9. Námietka žalobcu, že žaloba bola podaná prostredníctvom portálu e-žaloby Ministerstva spravodlivosti už dňa 15.5.2016, je nedôvodná. Podaním žaloby nenastali účinky jej doručenia súdu, teda hmotnoprávny nárok podaním žaloby na e-portál sa hmotnoprávne nezachoval. Tým, že orgánom určeným na prepravu žaloby bola reálne doručená súdu až deň 16.5.2019 (bežný pracovný deň, streda), žaloba bola podaná po uplynutí trojročnej lehoty.

Preto prvoinštančný súd postupoval správne, keď pre premlčanie uplatneného nároku žalobu zamietol.

10. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že v odvolacom konaní bola úspešnou stranou sporu žalovaná. Žalovanej žiadne trovy konania zo spisového materiálu nevyplyvajú, preto odvolací súd aj s poukazom na čl. 17 Základných princípov CSP úspešnej žalovanej v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.